

ΘΕΜΑ 16ο: Ξενοφώντος Ἑλληνικά, 2, 1, 20-24.

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οἱ δ' Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας πλέοντες ὠρμίσαντο τῆς Χερρονήσου ἐν Ἐλαιοῦντι ναυσὶν ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατόν. Ἐνταῦθα δὴ ἀριστοποιουμένοις αὐτοῖς ἀγγέλλεται τὰ περὶ Λάμψακον, καὶ εὐθύς ἀνήχθησαν εἰς Σηστόν. Ἐκεῖθεν δ' εὐθύς ἐπισιτισάμενοι ἔπλευσαν εἰς Αἰγὸς ποταμοὺς ἀντίον τῆς Λαμφάκου· διεῖχε δὲ ὁ Ἑλλήσποντος ταύτην σταδίους ὡς πεντεκαίδεκα. Ἐνταῦθα δὴ ἐδειπνοποιοῦντο.

Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς ἀριστοποιησαμένους εἰσβαίνειν, πάντα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς ναυμαχίαν καὶ τὰ παραβλήματα παραβάλλων, προεῖπεν ὡς μηδεὶς κινήσοιτο ἐκ τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξειτο. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἐπὶ τῷ λιμένι παρετάξαντο ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀντανήγαγε Λύσανδρος, καὶ τῆς ἡμέρας ὀψὲ ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς. Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴν δὲ ἐκβῶσι, κατιδόντας ὅ τι ποιοῦσιν ἀποπλεῖν καὶ αὐτῷ ἐξαγγεῖλαι. Καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν πρὶν αὐταὶ ἦκον. Ταῦτα δ' ἐποίει τέτταρας ἡμέρας· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ... ἐπανήγοντο.*

Μονάδες 30

2. Τι γνωρίζετε για τη συμμετοχή του Ξενοφώντα στην εκστρατεία του Κύρου;

Μονάδες 10

3. α) *πόδας, ἀνήχθησαν, κινήσοιτο, παρετάξαντο, ἀποπλεῖν*: Να γράψετε ἀπὸ μία ομόρριζη λέξη, ἀπλή ἢ σύνθετη, τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἐλληνικῆς γλώσσας γιὰ καθεμία ἀπὸ τις παραπάνω λέξεις τοῦ κειμένου.

Μονάδες 5

β) Να σχηματίστε ἀπὸ τοὺς παρακάτω ρηματικούς τύπους ἓνα ομόρριζο ουσιαστικό (ἀπλό ἢ σύνθετο) τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς, χρησιμοποιώντας τὴν κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοὶ τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
<i>πλέοντες</i>	-ις	
<i>ἀγγέλλεται</i>	-ία	
<i>παραβάλλων</i>	-ή	
<i>ἐσήμανεν</i>	-μα	

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Και οι Αθηναίοι, με την ανατολή του ηλίου, παρατάχτηκαν κατά μέτωπο μπροστά στο λιμάνι για ναυμαχία. Επειδή όμως ο Λύσανδρος δεν έβαζε κι αυτός τα πλοία από το λιμάνι για να τους αντιμετωπίσει και ήταν αργά προς το βράδυ, έπλευσαν πίσω στους Αιγός ποταμούς. Ο Λύσανδρος τότε διέταξε τα πιο γρήγορα από τα πλοία (του) να ακολουθούν τους Αθηναίους, και, αφού παρατηρήσουν τι κάνουν, όταν αποβιβαστούν στη στεριά, να πλευσουν πίσω και να το ανακοινώσουν σ' αυτόν. και δεν αποβίβασε (τους ναύτες) από τα πλοία πρωύτερα παρά μόνο αφού αυτά ξαναγύρισαν. Και αυτά (ο Λύσανδρος) τα έκανε για τέσσερις μέρες· και οι Αθηναίοι ανοίγονταν ξανά στο πέλαγος εναντίον του.

2. Σχολικό βιβλίο σελ. 29: «Ο φίλος του Πρόξενος...στα παράλια του Αιγαίου».

3. α) ποδηγετώ, αναγωγή, κίνημα, τάξη, απόπλους.

β)

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
πλέοντες	-ις	πλεῦσις
ἀγγέλλεται	-ία	ἀγγελία
παραβάλλων	-ή	βολή
ἔσήμανεν	-μα	σῆμα
παρασκευασάμενος	-ή	παρασκευή